

KAIP LR SEIMO NARIAI VIEŠINA SAVO SUSITIKIMUS?

2017 M. LR SEIMO PAVASARIO SESIJOS APŽVALGA

Viešoji įstaiga „Transparency International“ Lietuvos skyrius (TILS) yra tarptautinės organizacijos „Transparency International“ padalinys, veikiantis Lietuvoje nuo 2000 m. TILS - nepolitinė organizacija, bendraujanti ir koordinuojanti savo veiklą tiek su vyriausybinėmis, tiek nevyriausybinėmis organizacijomis Lietuvoje bei užsienyje.

Studiją koordinavo: Lina Mačiulė

Studiją rengė: Lina Mačiulė, Rugilė Trumpytė, Paulius Murauskas ir Martyna Budnikaitė

„Transparency International“ Lietuvos skyrius dėkoja prie studijos prisidėjusioms savanoriams: Martynui Tendzegolskiui, Violetai Masoit, Nerijai Vietaitei ir Karolinai Poškauskaitei

Siekiant užtikrinti šioje ataskaitoje pateiktos informacijos tikslumą buvo imtasi visų tam reikalingų priemonių. Vis dėlto „Transparency International“ Lietuvos skyrius negali prisiimti atsakomybės už pasekmes, galinčias atsirasti dėl šios informacijos naudojimo kitais tikslais ar kituose kontekstuose. Ši ataskaita remiasi informacija, kuri buvo prieinama 2017 m. rugpjūčio 21-28 dienomis.

© 2017 „Transparency International“ Lietuvos skyrius. Visos teisės saugomos.

www.transparency.lt

1. SANTRAUKA IR REKOMENDACIJOS

Šios apžvalgos pagrindinis tikslas yra sužinoti, kaip LR Seimo nariai skelbia savo darbotvarkes ir praneša apie susitikimus su įvairių interesų grupių atstovais.

Atliekant tyrimą TILS peržiūrėjo viešose Seimo narių darbotvarkėse ir asmeninėse svetainėse 2017 m. Pavasario sesijos metu (kovo 10 d. – rugpjūčio 16 d.) pateiktą informaciją apie susitikimus su interesų grupėmis.

Žemiau pateikiame esmines išvagas ir rekomendacijas.

- I. **Savo darbotvarkes viešina mažiau kaip pusė parlamentarų** (58 iš 141), o bent vieną susitikimą su interesų grupe paviešino tik kas trečias Seimo narys. 9 iš 10 susitikimų viešino Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos (317 iš 475 susitikimų) ir LR Liberalų sąjūdžio (106 iš 475) atstovai.
- II. **Susitikimų turinys – ne visada aiškus** – vos keletas Parlamento narių aiškiai įvardina, su kokios organizacijos atstovais susitinka ir kokie klausimai aptariami susitikimo metu. Daugeliu atveju viešinama informacija yra neišsami.

TILS Seimo nariams siūlo:

- Viešinti visus sutikimus su interesų grupėmis (asociacijos, konfederacijos, nevyriausybines organizacijos, paramos ir labdaros fondai ir kt.); su registruotais lobistais; susitikimus, kurių metu politikas gauna rašytinių pasiūlymų, susijusių su norminių teisės aktų priėmimu, pakeitimu ar panaikinimu.
- Susitikimus viešinti savo darbotvarkėse *lrs.lt* puslapyje arba pateikiant nuorodas į asmenines svetaines.
- Darbotvarkėse nurodyti, su kokios organizacijos atstovais, kur ir kada susitinka bei aiškiai įvardinti, kokie klausimai aptariami susitikimo metu.

METODOLOGIJA

Siekdami tyrimo tikslų:

- Tikrinome viešas darbotvarkes, patalpintas *lrs.lt* ir/arba kitoje Seimo nario svetainėje;
- Skaičiavome, kiek susitikimų su interesų grupėmis paviėšino kiekvienas parlamentaras nuo 2017 m. kovo 10 d. iki rugpjūčio 16 d.;
- Analizavome įrašų turinį;
- Skaičiavome, kaip susitikimus viešina skirtingų frakcijų nariai.

Tyrimė naudojamos sąvokos:

- Interesų grupė - tai gyventojų grupė, kuri siekia daryti įtaką priimant politinius ir/ arba administracinius sprendimus.
- Susitikimas su interesų grupe – susitikimas, kurio metu galimai buvo siekiama dalyvauti priimant sprendimus. Kadangi darbotvarkėse Seimo nariai retai aiškiai nurodo susitikimo tikslą, TILS darė prielaidą kad susitikimai su interesų grupėmis yra susitikimai su: verslininkais, lobistais, verslo įmonėmis, verslo asociacijomis, religinių bendruomenių atstovais, nevyriausybinėmis ir profesinėmis organizacijomis, asociacijomis (įskaitant paramos, labdaros fondus), akademikais, etc.

Į susitikimų sąrašą neįtraukti:

- Tyrimė į susitikimų su interesų grupėmis skaičių neįtraukti susitikimai su valstybės tarnautojais, diplomatais, užsienio delegacijų svečiais ir kitais valstybinių institucijų darbuotojais.
- Neįtraukti tie susitikimai, kurie įvardinti pernelyg plačiai ir abstrakčiai, pavyzdžiui, nurodomas tik asmens vardas arba tik sritis, kurioje veikia interesų grupė (pavyzdžiui, „susitikimas su aplinkosaugininkais“).
- Neįtraukti susitikimai, kurie paviėšinti asmeninėse socialinių tinklų paskyrose.

2. TYRIMO REZULTATAI

2.1. PARLAMENTO NARIŲ ATSKAITINGUMAS

Daugiau kaip pusė parlamento narių neviešina savo darbotvarkių. Darbotvarkes viešina 41 proc. visų parlamentarų, o bent vieną susitikimą su interesų grupe per tyrimo laikotarpį paviešina vienas iš trijų Seimo narių. Parlamento nariai, viešinantys darbotvarkes, linkę viešinti susitikimus su kitais politikais ir valstybės tarnautojais, kurie šio tyrimo metu įvardinti kaip vidiniai, ir nepriskiriami susitikimų su interesų grupėmis.

	VIEŠA DARBOTVARKĖ	BENT VIENAS VIEŠAS VIDINIS SUSITIKIMAS	BENT VIENAS VIEŠAS SUSITIKIMAS SU INTERESŲ GRUPE
<i>Skaičius</i>	58	54	45
<i>Proc. nuo visų Seimo narių</i>	41%	38%	32%

Per tyrimo laikotarpį parlamentarai paskelbė apie 475 susitikimus. 28 iš 45 Seimo narių paviešina mažiau kaip dešimt susitikimų. Vidutinis paviešintų susitikimų skaičius – 11.

Retas frakcijos vadovas ar komiteto pirmininkas viešina savo susitikimus. Tik keturi komitetų pirmininkai yra paviešinę bent vieną susitikimą su interesų grupe. Tarp frakcijų seniūnų tik vienas viešina darbotvarkę.

2.2. SUSITIKIMAI SU INTERESŲ GRUPĖMIS

	VERSLAI IR VERSLO ASOCIACIJOS	NVO	PROFESINĖS SĄJUNGOS	LOBISTAI	KITI SUSITIKIMAI ¹
<i>Susitikimų skaičius</i>	185	170	20	5	96
<i>Proc. nuo visų susitikimų</i>	38,9%	35,7%	4,2%	1,05%	20,2%

¹ Į šią kategoriją apjungti susitikimai su mokslo (64; 13,4%), meno (20; 4,2%) sričių ir religinių bendruomenių atstovais (10; 2,1%), kitų sričių atstovais (2 susitikimai).

2.3. SUSITIKIMŲ VIEŠINIMAS FRAKCIJOSE

2.3.1. Viešinanti frakcijos narių dalis

Devynis iš dešimties susitikimų viešino Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos (317 susitikimų) ir Liberalų frakcijos atstovai (106). Kitų frakcijų nariai susitikimus viešina mažiau intensyviai arba neviešina iš viso.

Darbotvarkių viešinimas

FRAKCIJA	FRAKCIJOS DYDIS	VIEŠINANČIŲ SKAIČIUS	VIEŠINANČIŲ DALIS FRAKCIJOJE
"Tvarka ir teisingumas"	7	1	14%
Liberalų sąjūdžio	14	9	64%
Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos	8	0	0
Lietuvos socialdemokratų partijos	19	5	26%
Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos	57	35	61%
Mišri Seimo narių grupė	5	3	60%
Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų	31	5	16%

Susitikimų su interesų grupėmis viešinimas

FRAKCIJA	FRAKCIJOS DYDIS	VIEŠINANČIŲ SKAIČIUS	VIEŠINANČIŲ DALIS FRAKCIJOJE
"Tvarka ir teisingumas"	7	1	14%
Liberalų sąjūdžio	14	7	50%
Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos	8	0	0
Lietuvos socialdemokratų partijos	19	2	11%
Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos	57	27	47%
Mišri Seimo narių grupė	5	3	60%
Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų	31	5	16%

2.3.2. Paviešintų susitikimų skaičius

Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos atstovai iš viso paviešino 317 susitikimų (67 proc. visų susitikimų). Antri pagal paviešintų susitikimų skaičių yra Liberalų sąjūdžio frakcijos nariai, kurie paviešino 106 susitikimus (22 proc. visų susitikimų).

FRAKCIJA	SUSITIKIMŲ SKAIČIUS	SUSITIKIMŲ DALIS
"Tvarka ir teisingumas"	8	2%
Liberalų sąjūdžio	106	22%
Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos	0	0
Lietuvos socialdemokratų partijos	8	2%
Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos	317	67%
Mišri Seimo narių grupė	16	3%
Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų	20	4%

2.4. ATSKAITINGUMO LYDERIAI

Daugiausiai susitikimų paskelbė Liberalų sąjūdžio frakcijos narys Simonas Gentvilas – 48, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos nariai Bronius Markauskas – 41, Aurelijus Veryga – 36, Viktoras Pranckietis – 35, Virginija Vingrienė – 30.

SEIMO NARYS	SUSITIKIMŲ SKAIČIUS
Simonas Gentvilas	48
Bronius Markauskas	41
Aurelijus Veryga	36
Viktoras Pranckietis	35
Virginija Vingrienė	30

SEIMO NARYS	SUSITIKIMŲ SKAIČIUS
Saulius Skvernelis	23
Virginijus Sinkevičius	20
Arūnas Gelūnas	18
Guoda Burokienė	17
Aušrinė Armonaitė	16
Dovilė Šakalienė	13
Arūnas Gumuliauskas	14
Viktoras Rinkevičius	14
Audrys Šimas	12
Dainius Gaižauskas	11
Rūta Miliūtė	11
Aušra Maldeikienė	10
Vida Ačienė	9
Kęstutis Bartkevičius	8
Jonas Jarutis	8
Viktorija Čmilytė-Nielsen	7
Tomas Tomilinas	6
Rima Baškienė	6
Edmundas Pupinis	6
Algirdas Sysas	5
Gintaras Steponavičius	5
Gintarė Skaistė	5
Arvydas Nekrošius	4
Virgilijus Poderys	4

SEIMO NARYS	SUSITIKIMŲ SKAIČIUS
Zenonas Streikus	4
Monika Navickienė	4
Linas Antanas Linkevičius	3
Vytautas Kernagis	3
Virgilijus Alekna	2
Ričardas Juška	2
Asta Kubilienė	2
Dainius Kėpenis	2
Laimutė Matkevičienė	2
Povilas Urbšys	2
Agnė Širinskienė	2
Arvydas Anušauskas	2
Stasys Tumėnas	1
Aurimas Gaidžiūnas	1
Gintautas Kinduryš	1
Linas Balsys	1

